

dels bemyndigat Kungl. Maj:t att i huvudsaklig överensstämmelse med vad riksdagen i det föregående angivit

a) meddela föreskrifter om utvidgning av den kommunala skolledarorganisationen,

b) meddela föreskrifter om avlöningsförmåner till distriktsöverlärare, vikarier för sådana överlärare och skolesekreterare,

c) meddela föreskrifter om överlärarnas undervisningsskyldighet,

d) meddela föreskrifter om statsbidrag till arvoden åt distriktsöverlärare, vikarier för sådana överlärare och skolesekreterare, samt

e) meddela i anslutning till under a)—d) avsedda föreskrifter erforderliga övergångsbestämmelser;

dels ock godkänt vid propositionen nr 194 fogat förslag till kungörelse om ändrad lydelse av 19 § folkskolans avlöningsreglemente den 30 juni 1942 (nr 619).

Stockholm den 4 juni 1946.

Med undersätlig vördnad.

Nr 289.

Godkänd av första kammaren den 4 juni 1946.

Godkänd av andra kammaren den 4 juni 1946.

Riksdagens skrivelse till Konungen i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående lån med statlig kreditgaranti åt den, som avlagt akademisk eller därmed jämförlig examen, m. m. jämte i ämnet väckt motion.

(Statsutskottets utlåtande nr 151.)

T i l l K o n u n g e n .

I propositionen nr 190 har Kungl. Maj:t, under åberopande av bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över ecklesiastikärenden för den 8 mars 1946, föreslagit riksdagen att *dels* bemyndiga Kungl. Maj:t att i huvudsaklig överensstämmelse med av departementschefen i nämnda statsrådsprotokoll tillstyrkta grunder utfärda erforderliga bestämmelser angående statlig kreditgaranti för lån åt den som avlagt akademisk eller därmed jämförlig examen, *dels ock* till Kostnader för statlig kreditgaranti för vissa studielån för budgetåret 1946/47 anvisa ett förslagsanslag av 20 000 kronor.

Vidare har Kungl. Maj:t i propositionen nr 1 under åttonde huvudtiteln (punkt 97) föreslagit riksdagen att till Gemensamma universitetsändamål: Naturastipendier åt studerande vid universiteten och vissa högskolor för budgetåret 1946/47 anvisa ett reservationsanslag av 310 000 kronor. I sistnämnda proposition har Kungl. Maj:t härjämte (kapitalbudgeten, bilaga 7, punkt 16) föreslagit riksdagen att till Statens lånefond för universitetsstudier för budgetåret 1946/47 anvisa ett investeringsanslag av 650 000 kronor.

I samband härmed har riksdagen till behandling förehåft motionen II: 431, vari hemställts, att riksdagen måtte besluta, att rätt att utlämna de föreslagna med statlig kreditgaranti försedda lånen även finge tillerkännas Sveriges allmänna folkskolläraryörenings kreditkassa.

1. Statlig kreditgaranti för vissa studielån.

Riksdagen har i likhet med departementschefen funnit, att frågan om beredande av lämpliga amorteringsvillkor för skuldsatta akademiker och vissa med dem jämställda utgör ett specialproblem, som nu torde böra bringas till sin lösning. Befolkningsutredningens av departementschefen biträdda förslag innebär, att studieskulden för ifrågavarande akademiker skulle sammanföras till ett lån, vilket skulle förses med statlig garanti; ytterligare säkerhet i form av borgen skulle icke krävas, ej heller skulle krav på försäkringsskydd uppställas. Departementschefen har framhållit, att befolkningsutredningens förslag icke innebure någon generell utfästelse från samhällets sida att lån med statlig garanti skulle erhållas av var och en, som avlagt viss examen. Varje ansökan om lån förutsattes bliva noga granskad i två instanser. Riksdagen har funnit sig böra bifalla ovannämnda förslag, vilket från statsmakternas sida är avsett såsom en hjälp till självhjälp.

Riksdagen delar departementschefens uppfattning därom, att riksdagen icke lämpligen bör på förhand fastställa kreditgarantiens omfattning, enär detta skulle medföra vissa svårigheter vid det föreliggande förslagens genomförande.

Beträffande kreditgivningens organisation har riksdagen icke funnit anledning till annan erinran mot departementschefens förslag än att riksdagen i anledning av vad i motionen II: 431 påyrkats funnit sig böra medgiva, att rätt att utlämna lån av ifrågavarande slag även tillerkännes Sveriges allmänna folkskolläraryörenings kreditkassa.

I likhet med befolkningsutredningen har departementschefen ansett, att den föreslagna kreditgarantiens framtida omfattning vore svår att på förhand bedöma och att förlustriskerna för närvarande icke läte sig beräkna med den säkerhet, att en viss årlig förlust kunde på förhand fixeras. Förlustriskerna kunde därför enligt departementschefens mening knappast bliva föremål för annat än ett subjektivt bedömande. I avvaktan på att säkrare utgångspunkter komme att föreligga i förevarande avseende har departementschefen för mötande av eventuella förluster å kreditgarantien förordat uppförande för budgetåret 1946/47 av ett förslagsanslag av 20 000 kronor. Med understrykande av den svårighet, som föreligger beträffande ett bedömande av förlustriskerna, har riksdagen ansett sig böra bifalla departementschefens ifrågavarande förslag.

Vad departementschefen i övrigt föreslagit med avseende å kreditgarantiens anordnande och i samband därmed stående frågor har icke föranlett någon erinran eller något uttalande från riksdagens sida.

2. Naturastipendier åt studerande vid universiteten och vissa högskolor m. m.

Riksdagen bifaller Kungl. Maj:ts ifrågavarande förslag, vilka innebära beträffande anslaget till naturastipendier åt studerande vid universiteten och vissa högskolor en anslagshöjning från 240 000 kronor med 70 000 kronor till 310 000

kronor och beträffande anslaget till statens lånefond för universitetsstudier en anslagsökning från 550 000 kronor med 100 000 kronor till 650 000 kronor.

Under återopande av vad sålunda anförts får riksdagen anmäla, att riksdagen,

dels i anledning av Kungl. Maj:ts förslag och med bifall till motionen II: 431 bemyndigat Kungl. Maj:t att i huvudsaklig överensstämmelse med av riksdagen angivna grunder utfärda erforderliga bestämmelser angående statlig kreditgaranti för lån åt den, som avlagt akademisk eller därmed jämförlig examen;

dels med bifall till Kungl. Maj:ts förslag till Kostnader för statlig kreditgaranti för vissa studielån för budgetåret 1946/47 under åttonde huvudtiteln anvisat ett förslagsanslag av 20 000 kronor;

dels ock med bifall till Kungl. Maj:ts förslag för budgetåret 1946/47 anvisat till Gemensamma universitetsändamål: Naturastipendier åt studerande vid universitetet och vissa högskolor under åttonde huvudtiteln ett reservationsanslag av 310 000 kronor samt till Statens lånefond för universitetsstudier under statens utlåningsfonder ett investeringsanslag av 650 000 kronor.

Stockholm den 4 juni 1946.

Med undersätlig vördnad.

Nr 290.

Godkänd av första kammaren den 4 juni 1946.

Godkänd av andra kammaren den 4 juni 1946.

Riksdagens skrivelse till Konungen i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående anslag för budgetåret 1946/47 till uppförande av ett radiohus i Stockholm.

(Statsutskottets utlåtande nr 144.)

Till Konungen.

I årets statsverksproposition har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att i avbidan på den proposition i ämnet, som kunde bli riksdagen förelagd, till Uppförande av ett radiohus i Stockholm, för budgetåret 1946/47 beräkna ett investeringsanslag av 1 500 000 kronor.

I propositionen nr 206 har Kungl. Maj:t sedermera, under återopande av bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över kommunikationsärenden för den 8 mars 1946 föreslagit riksdagen att anvisa ifrågavarande anslag med 500 000 kronor.

Frågan om uppförande av ett radiohus i Stockholm avgjordes i princip av 1945 års riksdag. Till grund för Kungl. Maj:ts proposition i ämnet låg ett av rundradioutredningen upprättat förslag, som emellertid närmast hade karaktären av en skiss till lösning av byggnadsfrågan. En vidare bearbetning av frågan om byggnadskomplexets utformning förutsattes skola ske. För fortsatt